

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insetate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodniškove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 106.

V Ljubljani, v četrtek 10. maja 1894.

Letnik XXII.

Državni zbor.

Dunaj, 9. maja.

Vravnava valute.

Znano je, da so bili s konservativnim klubom tudi mnogi poljski poslanci za odložitve razprave o valutnih predlogih, dokler avstrijsko-ogerska banka ne odjenja od svojih pretiranih tirjatev. Ali našli so sredstvo, s katerim je klub pomiril protivnike, in poslanec Abrahamovicz imel je nalogo, znebiti se te naloge v včerajšnji seji. Govorec o bankinih zahtevah je povdarjal, da v valutnem odseku ni bilo nobenega razločka o sodbi, da se te zahteve ne morejo sprejeti. Finančni minister in vsi govorniki, ki so se bili oglasili, so to odločno povdarjali. Abrahamovicz pa sega še dalje in trdi, da v celi zbornici gotovo ni poslanca, ki bi pritrjeval tem zahtevam. Ali ta soglasna obsodba o bankinih zahtevah nikakor ne opravičuje nasprotstva zoper predložene predloge. In da bi se ne zdelo, kakor da bi bila država pri uravnavi valute odvisna od avstrijsko-ogerske banke. Abrahamovicz k drugemu in tretjemu članu predlaga nekatere premembe oziroma dostavke. V drugem členu naj se določuje, da naj goldinarski bankovci veljajo do 31. decembra l. 1895, ne pa samo do 30. junija 1895, in da naj bodo državne blagajnice in gospodske zavezane jemati jih do 30. junija l. 1896, ne pa samo do 31. decembra l. 1895.

Prvi oddelki člena III. pa naj se glase: Razun tega naj se petaki, oziroma petdesetaki skrajni čas do konca leta 1897. v tolikem znesku zamenjajo, da se bode z goldinarskimi bankovci vred, ki bodo izdani do tistega dne, ko se sklene ta pogodba, dosegel skupni znesek 200 milijonov goldinarjev a. v.

Za zamenjo gori omenjenega zneska bosta c. kr. finančno ministerstvo in ogersko finančno ministerstvo zamenjevali petdesetake, ki se nahajajo v državnih blagajnicah ali v nje prihajajo, v gori omenjenem času in do gori omenjenega zneska.

Nasledek te od poljskega kluba storjene premembe bo, da državi ne bode treba že l. 1894 in 1895 avstrijsko-ogerski banki izročati zlata v varstvo za izdani srebrni denar, ampak da bode s tem lahko čakala do konca l. 1897, do katerega časa bodo dovršene obravnave z avstrijsko-ogersko banko in se bode pokazalo, ali bode ona poslovala še dalje, ali se morala umakniti novemu denarnemu zavodu.

Živahna pohvala, katera je sledila na poljski strani gori omenjenim predlogom poslanca Abrahamovicza je jasno pričala, da se je nasprotstvo v poljskem klubu poleglo in da bode klub v svoji celoti glasoval za omenjene premembe. Ker je večina valutnim predlogom zagotovljena, izražali so poslanci konservativnega kluba, ki so za odložitve valutnih predlogov, da bodo „stanto concluso“, to se pravi za slučaj, ako se odložitve odkloni, glasovali za Abrahamoviczeve premembe.

Steinveder povdarja, da gospodarske razmere za vravnava valute niso ugodne, ker se visoki ažio ne gane, politične razmere pa so ji ugodne, ker jo hoče vsaj dve veliki stranki iz med tretje pa vsaj jeden, čigar veljavo v Avstriji pa govornik veliko višje cení, kakor knez Liechtenstein. Knez je namreč včeraj z nekatrim! dovtipi prijemal grofa Hohenwarta. Najprej je rekel, da je državni zbor postal najvišji računski urad (veselost), v katerih se

stranke soštevajo in odštevajo, potem pa je primerjal koalicijo razmeram v Bosni in Hercegovini, kjer Avstrija dejansko vlada, sultan pa le po imenu. Tudi v koaliciji imata poljski in liberalni klub moč, konservativni pa le ime, in vpliv njegovega načelnika je v njej menda le tolik, kakor vpliv sultanov v Bosni. Ta šala vzbudila je med Liechtensteinovimi tovariši živahno veselost, ali dostojna ni bila in se celo nemškemu nacijonalcu Steinwenderju ni zdela primerna. S svojimi šalami je knez sam zmanjšal vtis, katerega bi bile njegove resne razprave sicer imele; prav dobro in primerno je slikal nalogo konservativnega kluba, katero je pa prepisoval le nemškemu konservativcem, češ, njihov vstop v koalicijo ne sme in ne more imeti drugega pomena, kakor da kontrolirajo liberalce. jim gledajo na prste, pa jih tudi po prstih krenejo, ako je treba.

V nadaljnem govoru omenjal je Steinwender, da ni treba nadaljevati vravnave valute, ampak da naj se namesto goldinarskih bankovcev izkujejo srebrni goldinarji, ne da bi jih bilo treba zamenjati z zlatom, s katerim naj marveč založé druge državne bankovce. Le Mažari silijo k nadaljavi pričetega dela, ali finančne razmere so tam po zagotovitvi strokovnjakov in skušenih ljudi tako slabe, da nas utegnejo iznenaditi.

Stalen govornik pri valutnih zadevah je poslanec Schlesinger, ki je v dosego svojih namenov spisal in med poslance razdelil tudi tri spise o valutnih predlogih ter jih dal natisniti na modrem, zelenem in rudečem papirju. Mož ima najboljšo voljo, ali ob enem misli, da ima samo on prav in da vsi drugi nič ne vedo, ki se z njegovimi nazori ne strinjajo. V to svojo misel se je tako zagrizel, da že skoraj ne vé, kako bi to izražal. Ker ga je bil nedavno finančni minister nekoliko zavrnil, rekel je včeraj, da bi finančnega ministra obesil, ako bi mogel ministra ločiti od človeka. Ljudij namreč noče obešati, ampak samo ministersko poslovanje. In še večjo surovost je pokazal proti poslancem. Ker stoji v stenografičnem zapisniku pri gori omenjenem Plenarjevem odgovoru na Schlesingerjeve razprave opazka: „Veselost“, odgovarjal je včeraj Schlesinger, da pri razpravi tako važnih predmetov veselost ni opravičena. To je res in prizadeti bi si bili za ušesa zapisali to svarilo, ali Schlesinger je šel dalje in dostavljal: „To priča, da v tej hiši sedi cela vrsta mož, ki so telesno sicer dobro zraščeni, duševno pa so ostali nezreli pobalini!“

Ker je bilo med govorom le malo poslušalcev okoli govornika in so drugi dokaj glasno šepetali, teh besed predsednik ni slišal, ali danes je bil opozorjen na nje in je v pričetku seje jako osorno grajal Schlesingerja zaradi tega „frivolnega“ napada na poslance ter ga poklical k redu.

Slavik trdi, da si država sama sebi veže roke in noge, ako banki izroči zlato. Ker če nam že zdaj kaže zobe, kaj bode še le storila, ko bode imela naše zlato v svojih predalih. Slabi nasledki bodo po njegovem mnenju zelo škodovali koaliciji in koristili opoziciji.

Predsednik je hotel, da bi bil govoril včeraj še Dipauli, ali ker je bila ura že pet, predlagal je Dipauli sam konec seje, ki je bil tudi sprejet. Predno je pa predsednik sklenil sejo, prečitanih je bilo nekoliko interpelacij ter je obveljal nujni predlog šta-

jerskih poslancev, ki priporoča vladi, da naj poizveduje o rešitvi sedmerih v smeriški jami zalitih ljudi in priznava zasluge pri rešitvi posebno zaslužnih mož ter jim ob enem dovoli primerna darila oziroma odškodnino za prizadeto škodo. Budgetni odsek bode imel pretresati ta predlog in o njem poročati v zbornici.

Ob enem jo predsednik včeraj opominjal govornike, da naj krajše govoré, ako hočejo, da bo reč v petek dovršena, ker bi morala zbornica sicer še v soboto imeti sejo; ali pa naj ne godrnjajo, kadar se bode zahteval konec razprave. Prvi opomin ni dosti veljal, ker so bili današnji govorniki vsi precej obširni, gotovo pa bo zdalo drugo sredstvo, ker se sobotne seje bojé vsi poslanci, ki že komaj čakajo, da bi za par dnij prišli z Dunaja.

Prvi govornik je bil danes baron Dipauli, ki je povdarjal, da se valutni predlogi ne smejo presoati s političnega, ampak z gospodarskega stališča. Njegova stranka je smatrala vpeljivo zlato veljavo za nesrečo, in tudi zdaj še stoji na tem stališču, in ako bi ne bili merodajni politični oziri, bi ti predlogi gotovo ne zadobili večine v zbornici. Leta 1892 je bilo prosto glasovanje v tej zadevi ne samo pri konservativcih, ampak tudi pri levičarjih; nasprotovanje konservativnih poslancev je bilo tedaj in je tudi danes zgolj stvarno, in če nekateri pravijo, da s tem spodkopujejo koalicijo, vpraša, kaj ima ta predlog s koalicijo sploh opraviti? Potem se obrača govornik proti knezu Liechtensteinu in zagotavlja, da konservativci ne glasujejo nobenemu na ljubo, pa tudi nobenemu ne v kvar, in da se v tem ne ozirajo tudi na Liechtensteina ne. Čisto odveč je bilo torej njegovo sklicevanje na nas nemške konservativce, ki se prav za prav imenujemo katoliške konservativce. In če je nam hotel dajati nekake dobre sväte za prihodnost, rekel je Dipauli, naj pomisli, da skozi 30 let zagovarjamo katoliška načela v zbornici, katerih nikdar nismo zatajili. Stranki kneza Liechtensteina smo sicer simpatični, ali vendar si nikdar ne bi drznili prisvajati pravice, ji dobre svete dajati o njenem zadržanju, ker vsaka stranka najbolje pozna svoj cilj in konec in sredstva, s katerimi more vresničiti svoje politične namene. Pristopili smo koaliciji brez naidušenosti, varujoč svoja načela, ker smo kot državna stranka sodili, da bi bilo naše izločenje večje zlo, kakor naša pridružitve.

Lojalno in odkritosrečno pa tudi naznanjamo, da bomo toliko časa, dokler smo v koaliciji, lojalno v njej stali in se za njo potezali. Nihče toraj nima pravice, našega političnega zadržanja po svoje presoati. Kar pa zadeva kritiko kneza Liechtensteina o našem čestitem načelniku grofu Hohenwartu, moram izjaviti, da klubovi tovariši to kritiko jako obžalujemo. (Pritrjevanje).

Mislím, da je knez Liechtenstein s to kritiko vpliv svojega govora na nas zdatno zmanjšal. (Živahno pritrdjevanje med konservativnimi poslanci.)

S temi besedami je baron Dipauli javno potrdil sodbo, katero sem bil jaz zapisal o Liechtensteinovem govoru, preden je že govoril baron Dipauli. V drugem delu je razpravljaj govornik finančno stran in priporočal, da naj se ti predlogi ne rešijo, dokler se naša in ogerska vlada ne sporazumete z banko.

V enakem smislu je govoril drug govornik konservativnega kluba baron Morsey in enako Dipauliju žel obilno pohvalo, zlasti ko je razpravljal razmere med našo in ogersko državo. Ti predlogi so sad ogerskega vpliva; ne naš minister, ampak ogerski finančni minister Wekerle jih je spravil na dnevni red, ali ravno zdaj imamo najmanj vzroka Wekerlu hiteti na pomoč.

Izmed levičarjev sta se danes dva oglasila k besedi, namreč dr. Peez in profesor Suess, ki je bil leta 1892 velik nasprotnik zlate veljave. Ali tedaj je bil Steinbach finančni minister, katerega Suess ni maral, zato mu je nasprotoval na vse mogoče načine, zdaj se je Plener usedel na njegov stol in to je Suessu vzroka dovolj, da je spremenil svoje mnenje, in da je danes z vso svojo zgovornostjo zagovarjal, kar je l. 1892 z vso odločnostjo pobijal. Za njim sta prišla na vrsto dotlej, ko to sklepam, še dr. Pattai in Lueger. Pattai je poprijel to priliko, da je po zasluženju označeval ravnanje profesorja Suessa in njegovo prelevljenje. Lueger pa je zlasti ostro kritikoval razmere med našo in ogersko državo, ki ne morejo in ne smejo ostati, kakršne so bile dozdaj. Finančni minister, rekel je Lueger, je v poljskem klubu neki pripovedoval, da pade Wekerle, ako pri nas ne obveljajo valutni predlogi. Kaj nam je Wekerle mar, saj ne bo nobene škode, če gre, treba pa je, da se naša država loči od vpliva, katerega Oggerska v toliki meri ima na naše razmere.

Za Luegerjevim govorom je bila o 5. uri seja zaključena, ker zvečer zboruje železnični odsek. Prihodnja seja bo jutri ob 10. uri dopoldne.

Govor poslanca Robiča

v državnem zboru dne 24. aprila 1894. leta.

(Dalje.)

Ljudske šole.

Sedaj prihajam do prave ljudske šole. Opetovano sem odkrito priznal napredek, katerega je naredilo ljudsko šolstvo poslednja desetletja, ali ravno tako odkrito sem tudi odkrival napake, ki so se storile pri sklepanju novega ljudskošolskega zakona. Danes se pa ne mislim spuščati v načelna vprašanja, temveč hočem samo obratiti pozornost gospoda učnega ministra na občutljivo pomanjkanje učiteljev na Štajerskem, posebno na Dolenjem Štajerskem.

V tej deželi so se zopet uporabljali in se še porabljajo učitelji in učiteljice, ki so se že zaradi telesnih in duševnih napak prestavili v pokoj. Mnogo učnih mest, in to sistemizovanih, pa ostaja praznih.

Mnogo šolskih občin, katere so za zgradbe šol doprinesle velike žrtve, ne dobé potrebnih učiteljev. Dasi je država ogromno žrtvovala za ljudske šole na Štajerskem, vendar se pritožujejo, in sicer po pravici, učitelji o njihovem slabem stanju. K temu pa pride na Štajerskem še tako imenovani krajevni sistem, posledica katerega je vedno premikanje in poganjanje za izboljšanje stanja. Ker se to zboljšanje da doseči jedino s tem, da se dobi mesto v drugem kraju, katero je v višjem plačilnem razredu, se učitelji vedno selijo in ni nobene stalnosti. Jasno je, da take razmere ne morejo pospeševati ljudskega šolstva. Potrebno je vsekako vrejenje plač. Potrebno pa tudi, da dovoli vlada večje število državnih ustanov in v večjih zneskih, da se pospešuje obiskovanje učiteljišč.

Gospôda moja! Zadnji čas govori se ob osnovi tretjega učiteljišča na Štajerskem. Jaz sem s tem popolnoma zadovoljen, ali vendar bi opozoril na to, da se naj osnuje učiteljišče v kakem kraju, kjer je upanje, da bode primerno obiskovano, in tega upanja na Gorenjem Štajerskem gotovo ni. V tem oziru že imamo skušnje. (Prav res!)

Ker sem že pri učiteljiščih, omenil bi tudi, da učiteljišče v Mariboru nima svojega poslopja, in na-dejam se, da se kmalu ta nedostatek odpravi z zgradbo lastnega poslopja.

Nadalje bi opozoril Njega ekscelenco gospoda učnega ministra na šolski in učni red z dne 20. avgusta 1870. Ta je še vedno začasen. Jaz mislim, da po 23letni praksi bi se pa že mogel izdati definitiven. Jaz sploh mislim, da bode treba pregledati in predelati šolski in učni red. Ta je v raznih ozi-rih s poznejšimi odredbami dobil luknje, da nekatere določbe so vsled državnega šolskega zakona iz leta 1853 sploh brez pomena ostale. Zatorej je popolnoma v interesu ljudskega šolstva, če se izda definitiven šolski in učni red; pri tej priložnosti bi se lahko določilo število učnih ur za učitelje na ljud-skih šolah. Meščanska šola spada vsekako v vrsto

ljudskih šol, ali je vendar trdijo, ako se od meščan-skega učitelja zahteva ravno toliko učnih ur, kakor od ljudskošolskega. Prehudo je, če je štajerski de-želni šolski svet raztegnil to število ur na 30 na teden.

Razmere pri meščanski šoli so vendar drugačne. Ze popravljanje nalog, oskrbovanje učnih zbirk, strokovni pouk sploh zahteva intenzivnejšega dela; za-radi tega bi bilo prav, da bi se število tako vredilo, da bi se držali srede mej ljudsko in srednjo šolo, kakor je stvar že vrejena na Dunaju. Jedenkrat sem že opozoril, da so dekleta preobložena na meščan-skih šolah, potrebno bode omejiti tedensko število ur za dekleta na meščanskih šolah. Na dekliških meščanskih šolah je na teden po 30, da celó 32 ur; tukaj se pač preveč zahteva od nežnega dekliškega telesa, če se zahteva, da je recimo po šest ur na dan v isti sobi. Saj vidimo, da se še odrasčeni mo-rajo napenjati, ako hočejo biti mirni več ur v jed-nem in istem prostoru dan na dan.

Dekleta, zlasti mladina, se hočejo bolj gibati, nego odrasčenci. Pa so tudi posledice jako žalostne. Ze opetovano sem naglašal, da dekleta ostajajo na-vadno slabe, kakor je o svojem času drastično do-kazal profesor Billroth, v mnogih slučajih se redno ne razvije hrbtenica. Prosim torej odpomoči v tem oziru od učne uprave.

Jako zadovoljil me je izrek Njega ekscelence gospoda učnega ministra, katerega je izustil v uč-nem odseku, da se morajo otroci v ljudski šoli učiti v materinščini.

Nadejamo se, da Njega ekscelenca to načelo praktično uveljavi.

Na Koroškem in južnem delu Štajerske še se-daj ne velja in se mora v tem oziru kaj premeniti. Vsak človek ima prirojeno pravico do materinščine in država ima dolžnost, za to skrbeti, da se to dobro utemeljeno pravo otroku varuje, da se torej v ljudski šoli poučuje v materinščini. (Dobro! Dobro!)

Gospôda moja, nikdar ne popustimo naše za-hteve, da bodi v ljudski šoli materinščina učni jezik, vzlic vsem ustavljaljočim se težavam bomo vedno zahtevali z vso doslednostjo in odločnostjo, kar nam gre po zdravih pedagogičnih načelih in pa po za-konu. (Prav dobro!) (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. maja.

Civilni zakon na Ogerskem. Liberalni ogerski listi se silno hudejejo, da so prišli v gosposko zbornico tudi nekateri tostranski velikaši, ki imajo zaradi svojih posestev na Ogerskem glas v gosposki zbornici, in pa dvorni dostojanstveniki. Jeze se, da se vtika neka stran, ki bi morala ostati neutralna. Oggerski katoliki se nadejajo, da bodo imeli pri gla-sovanju kakih 20 do 23 glasov večine. Liberalci so vže zgubili vsako upanje do zmage. Ko bode civilni zakon zavržen, bodo najbrž kake demonstracije proti kroni in gosposki zbornici na Ogerskem, kaka podobna razsajanja, kakor so bila o smrti Kossu-thovi. Katoliki pa mislijo odgovoriti na te demon-stracije s tem, da prirede razsvetlavo in tako po-kažejo svoje veselje, da je premagan liberalizem. Po cerkvah bodo tem povodom slovesne službe božje.

Novi davki v Nemčiji. Nemški državniki si sedaj belijo glave, kako bi dobili denar za dovo-ljeno povečanje vojne. Lani je v ta namen se bil sešel shod finančnih ministrov posamičnih nemških držav in jim je predsedoval pruski finančni minister Miquel. Izmislili so se bili več novih davkov, ali njih načrte je spridil državni zbor. Letos se snidejo zopet finančni ministri. Predsedoval bode pa jim državni zakladni tajnik Pasadowsky. Ne ve se, če bodo letos kaj srečnejši. Seveda naposled se bode že moral udati državni zbor. Če je dovolil povišanje vojne, mora tudi dovoliti sredstva za to. Tukaj ne bode nobenega izhoda. Bati se je pa seveda, da se davki zopet nalože le nižjemu prebivalstvu.

Nov časopis v Peterburgu. V Peterburgu začne izhajati nov list, kateri bode gojil zvezo mej Rusi in Rusini v Avstriji. Izhajal bode vsaki mesec in ga bode podpiralo „Slavjansko Blagotvorniteljno Društvo“. Kako bode ta list urejevan, umemo vže iz tega, kako so bili vrejevani prejšnji listi tega društva. Namen bode pred vsem pravoslavna prop-aganda mej katoliškimi Slovani, zlasti mej Rusini. Dolgo pač ne bode izhajal, da se mu zabrani pot v Avstrijo, ker bode gotovo naši državi neprijazen. Dolgo pa ne bode izhajal. Kmalu mu bode zmanj-

kalo gmotne podpore, ker večina ruskega občinstva se za take stvari ne briga. Vsi listi v Rusiji s ta-kimi tendencami, so kmalu preminuli.

Iz mestnega sveta ljubljanskega.

V Ljubljani, 9. maja.

V začetku včerajšnje seje mestnega zastopa je župan omenjal, da je dne 24. m. m. minolo štiri-deset let, kar se je poročil presvetli cesar s pre-svetlo cesarico. On je v imenu mestne občine spo-ročil deželnemu predsedniku najsrčnejša voščila tem povodom, ravno tako je tudi častital povodom veselega dogodka v cesarski rodbini, rojstva cesarje-vega vnuka. Zbor je z odobravanjem to vzel na znanje. Župan je prečital pismo učnega ministerstva, v katerem naznanja, da je pripravljeno postaviti v Ljubljani spomenik zgodovinarju Valvazorju, ako krajevni faktorji poskrbe za temelj in arhitektično izpeljavo podstave. Spomenik bode iz bronu ali iz marmorja in ga bode izdelal ljubljanski kipar I. Alojzij Gangl. V pismu so opozarja, da bi bil pro-stor pred deželnim muzejem morda najpripravnější za ta spomenik. Pismo je izročil odseku za olepšavo mesta, da v dogovoru s finančnim odsekom stori primerne predloge. Župan pravi, da je bil povabljen tudi na Dunaj k posvetovanju o pripravah za pet-desetletnico cesarjevega vladanja. Ker ni imel sam časa hodit na Dunaj, je naprosil zastopnika ljub-ljanskega mesta v državnem zboru g. Kušarja, da ga je zastopal.

Župan se je tudi spominjal umrlega mestnega odbornika g. Ivana Tomšiča, naglašal pokojnika za-sluge in naznanjal, da je dal položiti venec na nje-gov grob v imenu mestne občine.

Gospod Ivan Murnik je poročal o letošnjih dopolnilnih volitvah za mestni zbor, ki so se vse odobrile, ker ni nobenega ugovora.

Razgovor o otvoritvi ceste mej Velkovrhovim in Suerjevimi posestvom na Resljevi cesti se je od-stavil z dnevnega reda. Gosp. Kocmurju, ki misli kupiti gorenji del Jalenovega posestva, na oglu Resljevih ulic v Poljskih ulicah za 10000 gld. se je na predlog poročevalca stavbinskega odseka g. Su-bica odgovorilo, da mora zidati hišo z dvema fron-tama, ne le z jedno, kakor je predložil načrt. O tej točki je bila huda debata, ter so nekateri mestni odborniki mislili, da ne kaže staviti take zahteve, ker se bode sicer g. Kocmur skesal. Obveljal je pa odsekov nasvet. Sklenilo se je, da se g. Treotu ob Tržaški cesti proda neko stavbišče po 10 gld. 5 kr. štirjaški seženj, pa le s pogojem, če kupi tudi Ja-lenovo hišo in ondu sezida v dveh letih novo hišo in plača to posestvo po 20 gld. □ seženj.

Sklenilo se je, da se bode v bodoče ustanova letnih 250 gld. osnovana 1881 l. za obisk kake višje obrtne šole podeljevala v prvi vrsti v Ljubljano pristojnim mladeničem, ki so dovršili obrtno nadaljevalno šolo na realki in se gredo izobraževat na kako višjo obrtno ali umeteljno obrtno šolo, na to takim, ki imajo sploh dovolj izobraženostij, da morejo nadaljevati svoje izobraženje na kaki podobni šoli. Ko bi ne bilo ljubljanskih prosilcev, se bode mogla podeliti tudi drugim kranjskim prosilcem. Ko bi ne bilo sploh tacihi prosilcev, se pa podeli ta ustanova 5 v Ljubljano oziroma na Kranjsko pristojnim prosilcem ljubljanske strokovne šole za jedno leto.

Sicer bode pa ustanovo dotičnik lahko dobival, če bode dobro napredoval do konca svojih studij. Raz-pisovala se bode v juliju. Magistratu se je naročilo, da o njej napravi ustanovno pismo.

Račun dotaciji prvi mestni šoli se je potrdil. Sklenilo se je, da se odpošlje mestni fizik na higi-jenični kongres v Budimpešto, odobril račun za zdravlilo mestnim ubogim, ki je manjši nego prejšnja leta. Naposled se je dovolilo 200 gld., da se napelje jedna vodovodna cev do poslopja v katerem stanuje mestni vrtnar pri mestni grajščini Pod turnom.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 10. maja.

(Na ljubljanski c. kr. obrtni strokovni šoli) ustanovil se bode v pričetkom bodočega šolskega leta poseben oddelek za cerkveno rezbarstvo. C. kr. ministerstvo za uk in bogočastje je tem po-vodom že imenovalo g. A. Gangla, akademičnega rezbarja, strokovnim učiteljem na imenovanim za-vodu.

(Župnijskih preskušanj v Mariboru) vdeležili so se minole dni ti-le čč. gospodje: Fran Irgl, žup-

nijski vikar v Celju, Jožef Mešiček, mestni kapelan v Brežicah in Franc Munda, kapelan pri Sv. Nikolaju poleg Ormoža. — Župnijo Sv. Juriju v Skalici-u dobil je č. g. Jakob Lempl.

(Slavnosti sv. Florijana.) katero je praznovalo prošlo nedeljo ljubljansko gasilno društvo s slovesno sv. mašo v tukajšnji cerkvi sv. Florijana, udeležila so se poleg imenovanega še: gasilno društvo iz vevške papirnice, ljublj. glavne tabačne tovarne, iz Šiške, Glince, Dola, Bizovika ter Domžal, vsega skupa 200 mož. Godba bila je gasilnega društva domžalskega.

(Proti slovenski gimnaziji celjski.) Iz Celovca dne 9 t. m. Novi nemško-nacionalni „Deutscher Volksverein für Kärnten“ v Celovcu je vže opetovano pokazal, da se nacionalci glede sovrastva do Slovencev prav nič ne razločujejo od liberalcev. Glavna točka raznim shodom njegovim je: da razpravljajo, kako treba pobijati Slovence. Tako je bilo tudi na zadnjem shodu dne 4. t. m., koji je bil po poročilu tukajšnjega liberalnega moniterja „dobro“ obiskan; prišlo pa je po poročilu tega lista 70. po poročilu uradne Celovčanke celo le 35 udov. Razpravljali so nekatere gospodarske točke potem pa krepko lotili se poskusa odbiti za Celje slovenske gimn. paralelke. Repenčil se je zoper nje nek Rudolf Kubik, stavbeni adjunkt, ki se boji, da bi celjske slov. paralelke slabo vplivale tudi na Kor. Slovence, ker tudi tu slov. gibanje vže krepko napreduje. Kot „zanimivost“ je povedal, da imajo od koalicije dobiček le — Slovani in nasvetoval bobnečo resolucijo, v kateri omenja, da se krši nemški „Besitzstand“ in da bi slov. paralelke celjske „slabo“ vplivale tudi na Koroško. No, vkljubu tej resoluciji Savinja še mirno teče mimo Celja kakor Glina mimo Celovca! — O shodu naj še omenim, da so pošteno okrcali poslanca celovškega mesta vit. Rainerja. Zanimalo Vas bode morda še izvedeti, da se je shoda udeležil in tam tudi govoril župnik A. pl. Zucco-Cucagna iz Löllinga. To je pač čudno in zopet kaže kako zmešano je pri nas. Kaj tacega je pač mogoče le na — Koroškem!

(Zdravje v Ljubljani.) Od 29. aprila do 5. maja je bilo v Ljubljani 28 živorojenecv, 2 mrtvorojenca in 15 jih je v tem času umrlo. 3 so umrli za škariatico, 1 za vnetjem sopilnih organov, 2 za želodčnim katarom, 1 vsled mrtvouda, 2 za starostno oslabilenje, 6 za različnimi boleznim. Med njim je 1 tujec, 3 iz zavodov. Zbolelo jih je 5 za škariatico.

(Petindvajsetletnica šolskih postav) bodo dne 14. t. m. v Celovcu slovesno obhajali tudi — socijaldemokratje. Inozemski voditelji socijaldemokracije proslavljajo avstr. šolske postav kot pravi vzor, kako bodi vrejena šola, da ustreza zahtevam in željam sobijal-demokratov. Zato je pač „prav“, da obhajajo i tukajšnji privrženci rudeče internacionale omenjeno petindvajsetletnico! Bolj čudno, ali pa tudi ne, pa je, da gonijo celovski liberalni listi svoje privržence na to slavnost, katero bode vprizorilo politično (socijal-demokratično) društvo „Zukunft“. Vidi se, da nasprotna gospoda prav nič ni izbirčna v svojih sredstvih, da le doseže svoj cilj, t. j. neomejeno gospodstvo nad zapeljanim ljudstvom. —m—

(Tiskarnica družbe sv. Mohorja) v Celovcu preselila se je vže v nove svoje prostore v novem družbinem prostoru. Dne 8. t. m. se je tam prvi-krat tiskalo in sicer številka „Mira“, od dne 10ega maja. Postavili so se tri veliki stroji, katere goni plin, in jeden manjši. — Želimo tiskarni, ki se je povekšala in izdatno spopolnila, da prav uspešno deluje v prid naši domovini osobito pa Mohorjevi družbi!

(Za dopolnilno volitev) enega poslanca za deželni zbor poknežene grofije Gorica in Gradiška, v volilnem okraju kmečkih občin Gradiška, Kormin, Tržič, Červinjan z volilnim krajem Gradiška določen je dan 14. junija 1894. — Ta volilni okraj zastopal je pred časom umrli Del Torre.

(Ponarejeni petdesetaki.) V Vidmu na Laškem so zaprli Viktorija Botti-ja, posestnika največje tiskarne, ker je obtožen, da je tiskal avstrijske petdesetake.

(Železnica skozi Karavanke.) C. kr. trgovinsko ministerstvo je zaukazalo, da se premeri svet za železnico, katera bi šla iz Celovca, prerezala državno železnico med Lescami in Javornikom, skozi Bozinsko dolino v Gorico.

(Razpis lekarne v Pazinu.) C. kr. okrajno glavarstvo v Pazinu v Istri razpisuje dovolitev za ustanovitev druge lekarne v Pazinu. Dobro bi bilo,

ako bi za to mesto prosil kak Slovan, ki čuti za narod, kajti mesto in ostale porezne občine pazinske so popolnoma s Hrvati prebivane. Dosedanji lekarničar pa je odločen narodni nasprotnik. Zahteva se poznavanje deželnih jezikov — torej hrvaški tudi. Pozor tedaj rodoljubi.

(Toča in nevihta.) Poroča se nam iz Pazina, da se je tam dne 6. t. m. utrgal oblak ter da je toča padala povprek do 10 cm. visokosti, ter da je trajala tri četrt ure. Potočič Fojba narastel je v dveh urah do 30 metrov visokosti. Škoda je velika. Siromašni kmetovalci!

(Učiteljska služba) na štirirazrednici v Radovljici z letno plačo II. razreda je do 25. t. m. razpisana.

Društva.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) so od 1. do 20. aprila t. l. naklonili naslednje darove: Slavno uredništvo „Slov. Naroda“ 17. zbirko kronin darov, nabrano od 1. do 30. marca t. l. v znesku 520 kron 20 vin. — doslej je „Slov. Nar.“ nabral blizu 7000 kron —; sl. ženska podružnica v Sežani po blagajničarici g. Franji Gulič 100 gld.; č. gg. mariborski bogoslovci za 1893. l. 68 gld. 40 kr. poleg basa za tamburice, ki ga je od družbe prejel „klub slovenskih tehnikov“ na Dunaji; sl. posojilnica v Ribnici drugo polovico pokroviteljina v znesku 50 gld.; sl. posojilnica v Celji za 1894. l. lep prispevek 50 gld.; sl. posojilnica v Konjicah 25 gld.; vč. g. Franc Lenc, župnijski upravitelj v Kazazah, 13 gld., nabranih pri obnem zboru podružnice za Pribloves in okolico; sl. posojilnica v Črnomlju 10 gld.; g. Rudolf Rosér, učitelj v Juršincih za „pisanko“ ob raznih prilikah nabranih 9 kron 20 vin.; vč. g. župnijski upravitelj Karol Kirchmayer 5 kron, ki so jih darovali: vč. gospod pošiljatelj in posestniki v St. Juriji pri Velikoveci: Matevž Skofic, Jože Pušl, Jože Daneš, Karol Lipnik; g. Brunner iz Novega Mesta 2 kroni. — Za zidanje slovenske šole v Velikoveci sta darovala: Sl. posojilnica v Spodnjem Dravbergu 100 gld. in vč. g. deželni arhivar Anton Koblar 5 gld. — Sl. „Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani“ je podarilo 100 izvodov „Knjižnica za mladino“. — Iskrena hvala vsem darovateljem, zlasti še naklonjenim nam hranilnicam in posojilnicam! — V nadaljnjem podporo se vam priporoča: Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Slovensko planinsko društvo) je sklenilo napraviti letos poleg nekoliko manjših popoldanskih izletov naslednje večje: Na Nanos (konec maja), na Kum (o kresu) in na Črno Prst (konec meseca julija) Za vsak izlet se mora najmanj 20 udeležnikov zglasti (ali pismeno ali ustno pri g. Soklič-u pod Trančo). Natančen vsopred vsakemu izletu bode vselej nekaj dnij prej javno naznanjen.

(Društvo rudečega križa). Vabilo k rednemu obnemu zboru deželnega pomočnega društva rudečega križa za Kranjsko v Ljubljani, kateri bo dne 11. maja 1894. ob 5. uri popoldne v mestni dvorani. Dnevni red. 1. Naznanila prvosedstva. 2. Gospodarstveno poročilo in račun za leto 1893. 3. Dopolnilna volitev enega računskega preglednika. 4. Prememba pravil. V Ljubljani dne 4. maja 1894. Društveno vodstvo.

(Slovenski klub na Dunaju) ima v soboto 12. t. m. v dvorani L. Mitzkove restavracije „Zum alten Schottenthor“, L. Schottengasse 7, v tej sezoni poslednji svoj večer. Na dnevnem redu je berilo gosp. Fr. Svetiča: „O realizmu na odru“. Začetek ob 8. uri zvečer. K temu večeru vabijo se na Dunaju bivajoči Slovenci.

(Kranjska mestna hranilnica.) Iz poročila: Tudi mesto Kranj poskušalo je vže parkrat ustanoviti v sredini Gorenjske svoj denarni zavod. Vže leta 1853. nameravalo je osnovati hranilnico kot zasebno društvo na delnice, toda visoka deželna vlada ni podpirala tega prizadevanja, podarjajoč, da bi se ustanovitev delniške družbe za dobičarsko spekulacijo ne strinjala z hranilničnim sestavom. L. 1873. prizadevali so si zopet Kranjčani združeni z nekaterimi tržiškimi veljaki, da bi v življenje obudili zasebni zavod „Gorenjsko hranilnico“ s sedežem v Kranju, pa veliki dunajski denarni polom iz leta 1873. udušil je vse takratne dobre namere ter ohladil za dolgo časa zanimanje za ustanovitev hranilničnega zavoda v Kranju. Se le tretji poskus osnovanja hranilnice se je posrečil in dne 6. julija 1893. otvorila se je „mestna hranilnica v Kranju“ kot občinski zavod ter pričela svoje delovanje. Skromen je bil začetek, a uspeh koncem polletnega poslovanja sme imenovati ugoden. Skupnega prometa imela je naša hranilnica v prejemkih in izdaih z včetim preostankom gotovine v blagajnici. 156.316 gld 96 kr. Prošenj za hipotečna posojila bilo je do konca l. 1893. vloženih 56 za naproseno skupno svoto 46.678 gld. 50 kr., in na te prošnje dovolilo se je posojil svota 35.122 gld. 50 kr., likvidovalo in izplačalo pa se jih je do konca l. 1893. 9.402 gld. 50 kr. Uradni stroški so znašali za poluletuo poslovno dobo 153 gld. 59 kr. in to je prouzročilo, da zamore mestna hranilnica v Kranju koncem prvega poluletne poslovanja izkazati vže čisti dobiček v znesku 11 gld. 83 kr.

Telegrami.

Civilni zakon v ogerski gospodski zbornici.

Budimpešta, 9. maja. Protestatski škof Szasz zagovarja predlogo s stališča zakona, enakosti in svoje cerkve. Kardinal Schlauch dvomi, da ves narod želi civilni zakon. Civilni zakon pomanjšuje vrednost zakona. On bi se zagrešil proti cerkvi in proti narodu, ko bi glasoval za predlogo. Ban Hedervary je za predlogo, če tudi ve, da bode ta reforma kakor vse druge reforme združena s težavami. Če se ne sprejme, podaljša se pa mučen položaj. Pri izvrševanju morajo vsi faktorji združeni odstraniti vse težave. Rumunski metropolit Miran Roman je proti predlogi s cerkvenega stališča. Pravosodni minister Szylagyi oprovrgava ugovore cerkvenih dostojanstvenikov in naglašja, da se le hoče napraviti pravno jedinstvo različnih narodov in cerkev, njeni namen tudi ni zatirati druge narodnosti v korist mažarskemu jeziku, temveč hoče napraviti le neko politično jednoto. (Odobranje.) Predloga nima namena pomanjševati vernosti, gojitev notranje vernosti je stvar cerkve. Država, ki spoštuje pravice cerkve, ne more porabljeti svoje moči v izvedenje notranjih cerkvenih pravic. Zakladi, katere si nabira cerkev s pomočjo državne moči, nimajo vrednosti. Od zbornice on pričakuje, da mu dovoli, kar je potrebno. (Burno odobranje na levici.) Ko se je poklical prihodnji govornik po imenu, je nastal hrup. Na desnici se je zahtevalo glasovanje, več liberalcev je zahtevalo, da se odloži na jutri. Pravosodni minister varuje sledečim govornikom pravico govora. Predsednik je na to zaključil sejo.

Budimpešta, 10. maja. Gospodska zbornica odklonila je predlogo o civilnem zakonu.

Pravda zaradi rumunske spomenice.

Budimpešta, 9. maja. V zbornici poslancev več govornikov hudo graja dogodke v Kološu in naglašja, da bi nobena država kaj tacega ne trpela. Ugron pravi, da je vlada za to odgovorna. Le prizanesljivosti mažarskega naroda se je zahvaliti, ako ne pride do krvavih pobojev v Kološu. Tam se je organizovala rumunska tiskovna pisarna, ki pošilja tedencijozne in Mažare razžaljive novice mej svet. Poslancu Hermannu se zdi, da ni času primerno, o tem razpravljati, in predlaga, da se o tem preide na dnevni red. Ministerski predsednik zagotavlja, da je vlada, če tudi smatra agitacije v Kološu za nenevarne, storila potrebne naredbe. Vlada tudi ne bode rumunskemu narodu v bodoče kratila svobode svobodnega izražanja mnenja, ako ne bode nevarnosti za javni red, kakor je tudi dosedaj ni kratila. V Kološu ni posebno velike nevarnosti za red. Ugron to pretirava. V Kološu je bilo k večjemu 1600 tujih Rumunov, katerih število se je skrčilo že na 600. Ne gledé na male dogodke je vse mirno in zatorej ni bilo potrebno posebnih naredb. Od inozemskih listov imajo sedaj v Kološu le nekateri italijanski in rumunski svoje poročevalce. Stori se je že vse potrebno, da se ustavijo vsa neresnična poročila. Poskrbelo se je tudi, da se inozemski listi preskrbé z resničnimi poročili. Kar se tiče rumunske tiskovne pisarne, bode vlada na jedni strani gledala, da se nikomur ne krati osebna svoboda, tudi ogerskim Rumunom ne, na drugi strani se je pa vse storilo, da se neredi preprečijo in vsekako ohrani mir in red. Vojaščina je v Kološu pripravljena. Ljudski shodi v Rumuniji niso vselej prikazni, ali vendar ministerski predsednik in minister notranjih stvari mislita, da ni nobenega povoda, storiti kacega koraka. Ministerski predsednik tudi priporoča, da se preide na dnevni red.

Kološ, 9. maja. Po obravnavi je na glavnem trgu rumunska mladina Lucatiu priredila ovacijo, na katero je mažarska mladina odgovorila z žvižganjem in sikanjem.

Policija je razgnala demonstrante in protidemonstrante.

Nadvojvode Albrehta potovanje po Bosni.

Dunaj, 10. maja. Vojni minister Kriegerhammer je danes odpotoval, da se pridruži nadvojvodi Albrehtu na njegovem potovanju po Bosni in Hercegovini.

Dolenja Tuzla, 10. maja. Nadvojvoda Albreht je včeraj semkaj prišel. Slovesno so ga vsprejeli duhovščina vseh obredov, šolska oblastva in šolski otroci. Več oseb je nagovoril, ogledal častno stotnijo, potem pa se je peljal v mesto mej zvonjenjem, streljanjem in veselim klicanjem prebivalstva.

Dunaj, 10. maja. Poslanec Hasse in tovariši interpelujejo ministra notranjih stvari zaradi dogodkov v Poljski Ostrovi in pa zaradi poboja mej delavci in žandarmerijo v Falknovu. Pernerstorfer in tovariši zahtevajo, da se izvoli odsek 20 članov, ki bode na lici mesta poizvedoval in hitro zbornici poročal. Pernerstorfer trdi, da so mrtvi in ranjeni ustreljeni v hrbet, torej so ustreljeni tedaj, ko so bežali. Minister notranjih stvari konstatuje, da je v Falknovu kaceh 1000 delavcev hotelo razrušiti fužine in je pretilo žandarjem. Položaj žandarmerije bil je dolgo kritičen in je bila prisiljena rabiti orožje. Včeraj so pa v Poljski Ostrovi premogokopi napali žandarmerijo kamnajočo. Vlada je dolžna z vso zmernostjo ali z največjo odločnostjo narediti mir, če se ruši, varovati zakone in avtoriteto, življenje in imenje, pa tudi mora varovati te, ki vsak dan redno žele iti po svojem zaslužku. (Odobranje in ploskanje.) S takim postopanjem vlada služi tudi interesom delavcev in pričakuje, da jo podpira prebivalstvo. V nasprotju z gospodom predlagateljem naj vsakdo skuša pomiriti duhove v svojem krogu. (Ploskanje.) Po dolgi debati se nujnost odkloni s 162 proti 83 glasovom. S predlogom samim se bode postopalo po poslovnem redu. Seja se je pretrgala.

Rim, 9. maja. V zbornici je naznanil Crispi, da so zaprli provzročitelja včerajšnje bombine eksplozije v palači kneza Odescalchija.

Kodanj, 9. maja. Državni zbor zaključil se dne 12. maja.

Monakovo, 9. maja. Zbornica poslancev je vsprejela predlogo, s katero se povišajo plače katoliški duhovščini za 310.000 in protestantski pa 160.000 mark.

Atene, 9. maja. Avstrijski poslanik baron Kosjek je izročil grški vladi z izrazom iskrenega sočutja 5000 frankov za poškodovane po potresu.

Peterburg, 9. maja. O Crispijevem govoru v italijanski zbornici piše „Journal de St. Petersburg“. Parlamenti ljubijo, da se pokaže, da je vsa dežela se udeleževala svetovnih dogodkov. Tako postopanje pa ima take zoprnosti, da vzbuja polemike, katere povsod skušajo pomiriti. Gotovo bi se dalo marsikaj reči o nekaterih trditvah Crispijevih, ali mi nečemo razpravljati teh točk, ker vže nekaj časa v teh stranskih govorniških skokih le malo ostaja, kar ne bi mogli mirno pričakovati.

Tujci.

8. maja.

Pri Maliču: Kuralt, mornariški kapelan, in Culot iz Pulja. — Baron Muntj, Schwank, Stagl, Back, Laad, Meuzel, Grünwald, Marks in Reinhard z Dunaja. — Schafranek iz Krnova. — Koppstein iz Siofoka. — Lorenc z Jesenic. — dr. Fr. Kogoj s Kranjske Gore. — Culot s soprogo iz Gorice. — Hruza iz Prage. — Eschler iz Gradca. — Reichmeyer iz Maribora.

Pri Stonu: Fischer, inženir; Weisz, Ivanovits, Einböck, Hillebrand, Steiner z Dunaja. — Lowinger iz Vel. Kaniže. — Szukiewicz iz Krakovega. — Vollpatt iz Polja. — Schmidt iz Špitaliča. — Pirnat s soprogo iz Zatičine. — Discher iz Rieda. — Tausig iz Linca. — Arko iz Zagreba. — Kožuh iz Stare Loke. — Andrejka, stotnik, iz Celovca.

Pri bavarskem dvoru: Kager iz Radgone. — Rollar iz Wildon-a. — Mihitsch iz Mlake.

Pri avstrijskem caru: Kopač iz Goričan.

Pri Južnem kolodvoru: Canelli, Madinuzzo iz Pulja. — Neumann iz Maribora. — Lakony iz Celovca.

Umrli so:

V bolnišnici:

7. maja. Jožef Knific, gostač, 71 let.

Tržne cene v Ljubljani

dné 9. maja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st. . . .	7 50	Speh poven, kgr. . .	66
Rež, „	5 50	Surovo maslo, „ . .	78
Ječmen, „	6 —	Jajce, jedno	2
Oves, „	6 90	Mleko, liter	10
Ajda, „	7 —	Goveje meso, kgr. .	64
Proso, „	5 —	Telečje „	60
Koruza, „	5 40	Svinjsko „	66
Krompir, „	1 50	Koštrunovo „	40
Leča, hktl.	12 —	Piščanec „	50
Grah, „	12 —	Golob „	20
Fižol, „	8 —	Seno, 100 kgr. . . .	86
Maslo, kgr.	1 —	Slama, 100 „	32
Mast, „	68 —	Drva trda, 4 kub. m.	6 —
Speh svež, „	58 —	„ mehka, 4 „ „ . .	4 60

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm toplomera po Celziju			
7. u. jut.	737.9	10.6	sl. vzh.	jasno	
8. u. pop.	735.4	19.4	„	„	0.00
9. u. zveč.	735.2	11.2	„	„	

Srednja temperatura 13.7°, za 0.7° nad normalom.

Žlahtne rake

razpošilja po povzetju franko poštna pletenica 100 rakov 3 gld., 60 rakov-orjakov 3 gld. 90 kr., 40 največjih rakov 4 gld. 80 kr.

Da dospo raki živi gg. naročnikom jamči

Monasteszyska.

276 2-2

Galizien.

Kovertes firmo
priporoča
Katoliška Tiskarna
po nižje ceni.

Jakob Zalaznik,
pekovski mojster in slaščičar
v Ljubljani, Stari trg.
priporoča velecenjenim birmanskim botrom in botricam svojo
bogato zalogo mnogovrstnih pripoznano finih slaščičarij. 283 2-1
Vsaki dan raznovrstni sladoled.

Dunajska borza.

Dne 10. maja.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 50 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 „ 35 „
Zlata renta 4%, davka prosta	120 „ 15 „
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97 „ 95 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	997 „ — „
Kreditne akcije, 160 gld.	352 „ 60 „
London, 10 funtov strl.	125 „ 05 „
Napoleonodor (20 fr.)	9 „ 94 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 90 „
Nemških mark 100	61 „ 25 „

Dne 9. maja.

Ogerska zlata renta 4%	119 gld. 45 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 „ 15 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147 „ — „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	158 „ — „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	198 „ 50 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 „ 50 „
4% kranjsko deželno posojilo	97 „ 60 „
Kreditne srečke, 100 gld.	196 „ — „
St. Genois srečke, 40 gld.	70 „ 50 „

4% srečke dunajske parobrodne družbe	142 gld. 75 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 „ 75 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	22 „ 50 „
Salmove srečke, 40 gld.	74 „ — „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	50 „ — „
Ljubljanske srečke	25 „ — „
Akcije anglo-avstrijske banke, 300 gld.	152 „ 50 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 3030	— „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	102 „ 50 „
Papirnih rubeljev 100	133 „ 75 „

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjša dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.